

PÄÄTÖS

Nro 166/2015/2

Dnro ESAVI/8547/2014

Annettu julkipanon jälkeen

3.9.2015

ASIA Vesialueen täytön ja laiturien pysyttäminen, Naantali

HAKIJA Turun Yliopistosäätiö

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Turun Yliopistosäätiö on 29.9.2014 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja sittemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa vesialueen täytön ja laiturien pysyttämiseen Hämmarössä Naantalin kaupungissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 2 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Varsinais-Suomen maakuntakaavassa hankealue merkitty vene- tai palvelusatamaksi. Maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 20.3.2013.

Rymättylän eteläisen saariston osayleiskaavassa alueella Airismaa–Aasla on seuraavat kaavamerkinnot:

- **LV** (Venesatama), Alue on tarkoitettu yleiseen tai yksityiseen käyttöön. Alueelle voidaan laituriin lisäksi rakentaa pieniä venevajoja tai varastoja.

- **AT** (Kyläalue). Alueelle saa rakentaa asunto- ja loma-asuntorakennuksia, maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia sekä pienimuotoista liiketointia palvelevia rakennuksia.

Hämmärön ranta-asemakaavassa/ranta-asemakaavan muutoksessa vuodelta 2011 alueella on seuraavat kaavamerkinnot:

- **LV-1** (Venesatama) Alueelle saa rakentaa alueen kunnossapitoa varten tarpeellisia rakennuksia enintään 100 k-m²
- **lv** Vesialueen osa, jolle saa sijoittaa venelaitureita
- **p** Venesatama-alueen osa, jolle saa sijoittaa autojen pysäköimispaikan

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hakija omistaa kiinteistön Länsitalo 529-499-8-26 Naantalın kaupungin Hämmärössä. Kiinteistö sijaitsee Naantalın Rymättylän Airismaalla. Kiinteistöön kuuluu maa- ja vesialueita.

Kiinteistön entinen omistaja AA on testamentannut kiinteistön hakijalle. Laaja maa- ja vesialuekokonaisuus on siirtynyt hakijan omistukseen syksyllä 2009.

Hakemuksen mukaan AA oli ryhtynyt rakentamaan omistamalleen maa- ja vesialueelle venepaikkoja jo 1960-luvulta lähtien, koska kysyntä venepaikoista laajentuvan mökkiasutuksen ja lisääntyvän vapaa-ajan vuoksi oli suurta. Hakijalle on muodostunut henkilöhaastattelujen perusteella sellainen käsitys, että AA oli hakenut toimenpiteilleen kulloistenkin säädösten edellyttämät luvat. Sen enempää hakija ei ole eri aikakausien edellyttämiä luvan tarpeita selvittänyt.

Hakijan käsityksen mukaan vuoden 1998 jälkeen alueella ei ole tehty oleellisia maansiirtotöitä. Tuolloin Kirveenrauman sillan työmailta oli tuotu täytemaita, joilla oli parannettu venepaikan haltijoiden autojen kuluyhteyttä ja pysäköintipaikkoja. AA oli vuokrannut vuonna 2005 laituripaikka-alueen paikalliselle yrittäjälle. Vuokraaja oli kunnostanut laitureita ja ruopannut jonkin verran olemassa olevia laituripaikkoja, mutta varsinaisia maansiirtotöitä ei ole tehty vuoden 1998 jälkeen. Laiturialueen vuokrasopimus BB:n ja CC:n kanssa päättyy vuoden 2019 lopussa.

Venepaikkatoiminta alueella on vakiintunutta eikä ole sanottavasti muuttunut vuoden 1998 jälkeen. Venepaikkatoiminto palvelee yleistä etua siten, että monen alueen kesämökkiläisen venepaikat ovat juuri kyseisessä laiturissa, kaikille venepaikkojen haltijoille on voitu osoittaa oma venepaikka ja pysäköintialue on riittävän laaja. Venepaikat on sijoitettu hakijan omistamalle kiinteistölle eivätkä loukkaa naapureiden etua. Venepaikkojen haltijat maksavat tiekunnalle tiemaksun. Toiminta ei suuresti huononna paikkakunnan asutus- eikä elinkeino-oloja, mikä voisi olla luvan epäämisen peruste. Asia on päinvastoin.

Alueen täyttöä on tehty vuosien varrella ja viimeksi 1990-luvun lopulla. Ottaen huomioon täytön muodon ja muun ympäröivän maaston muodot ei ole todennäköistä, että aikanaan suoritettu täyttö olisi voinut tai voisi aiheuttaa

sellaisia huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonolosuhteissa, joita lainsäätäjä on tarkoittanut luvan epäämisperusteeksi. Täyttö on aikanaan hyvin perustettu eikä alueen vuokralainen ole joutunut lisäämään siihen maa-aineksia pitääkseen täyttöalueen pinnan tasaisena. Verkonperänlahden laajuus huomioon ottaen ei ole mahdollista, että lahden mataloituminen olisi aiheutunut tai voisi aiheutua täytöstä. Rajattu täyttöalue ei myöskään voi vaikuttaa veden virtaukseen lahdessa siten kuin luvan epäämisperusteluissa vesilaisissa tarkoitetaan. Täyttö ei muuta Verkonperänlahden virtausta.

Verkonperän lahti on puhdasta mutapohjaa. Veneliikenteen vuoksi se ei sovellu kesäaikaiseen kalastukseen. Ympäristössä on kuitenkin laajat kalavedet. Varsinaista veneväylää ei ole eli pääasiassa liikennöinti on kulkua alueen laitureihin.

Täyttöalue on niin pieni, ettei sillä ole myöskään vaikutusta Verkonperän lahden ympäristöön.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Naantalın kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 22.4.2015. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen kalatalousviranomaiselta, Naantalın kaupungilta ja Naantalın kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on lausunut, että kiinteistöllä Länsitalo oleva täyttö on kaventanut entisen rannan ja Loukkeenkarin välistä vesialuetta noin 50 m. Vesialue on nyt noin 140 m leveä. Täyttöalueelta on matkaa Verkonperänlahden pohjukkaan noin 400 m. Vastuualue on arvioinut, että täyttö vaikuttaa jonkin verran lähialueen virtausolosuhteisiin.

Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman 2. suunnittelukauden alustavan luokituksen (luonnos 2013) mukaan Laitsalmen vesimuodostuman ekologisen tilan luokka on tyydyttävä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Vastuualue on katsonut, että täytöllä ei ole vaikutusta vesienhoitosuunnitelman tavoitteen saavuttamiseen Laitsalmen vesimuodostumalla. Täytön vaikutukset ovat paikallisia. Maan kohoamisen seurauksena mataloituneen lahden tilaan vaikuttaa erityisesti sinne valumavesien mukana päätyvät ravin-

teet. Lahti on melko matala ja sen pohjukkaan laskee oja, jonka valuma-alue on noin 2,4 km².

Vastuualue on katsonut, että täytölle ja laitureille voidaan myöntää vesilain mukainen lupa.

2) **Naantalın kaupungin kaavoitus- ja ympäristölautakunta** on toimittanut ilmakuvia alueesta vuosilta 1977, 1991, 1995, 2001, 2010 ja 2013. Ilmakuivissa vuosilta 2001 ja 2010 on täyttöalueen laajuudessa havaittavissa muutoksia, jotka ovat tapahtuneet vuosien 2001–2010 välisenä aikana.

Lautakunnalla on katsonut, ettei ole estettä vesialueen täytön ja laituriin pysyttämiseen hakemuksen mukaisesti.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

3) **3.1 ja 3.2** (529-449-2-209), **3.3** (529-499-2-101), **3.4 ja 3.5** (529-499-2-102), **3.6 ja 3.7** (529-449-2-99), **3.8, 3.9 ja 3.10** (529-449-2-97) sekä **3.11 ja 3.12** (529-449-2-98) ovat Airismaan Verkonperän ja lähialueen asukkailla lausuneet, että kyseessä on merialue, jota on täytetty vuosien varrella luvottomasti erilaisin maa-aineksilla. Hakija on käyttänyt merialueen täytöstä nimitystä laiturit. Laitureista ei kuitenkaan ole kyse, vaan maantäyteisistä rakenteista meressä, jotka estävät veden vapaan virtauksen. Rakenteista valuu jatkuvasti täyteainetta mereen, mikä aiheuttaa suurta vahinkoa luonnolle ja ympäristölle. Merialueen täyttöä tapahtuu edelleen jatkuvasti.

Merialueen täytöstä aiheutuu seuraavia haittoja:

- Verkonperän rantatonteista on tulossa kuivan maan tontteja, josta seuraa rantatonttien huomattava arvon alennus.
- Meriveden virtaus on muuttunut. Vesi ei kierrä Verkonperällä yhtä voimakkaasti kuin ennen. Jäätymis- /sulamisraja on muuttunut maa-alueen täyttökohdasta koko Verkonperän osuuden kattavaksi alueeksi.
- Jatkovaa luvatonta merialueen täyttöä tapahtuu ilman valvontaa.
- Maa-aineksen jatkuva lisääminen pehmeälle ja upottavalle täyttöalueelle aiheuttaa merenpohjan nousun sekä täyttöalueen ympärillä että Verkonperän alueella. Täyttötoiminta on jo muuttanut merivirtojen kulun.
- Merialueen pohjan kasvillisuus on lisääntynyt huomattavasti, mikä vaikeuttaa sekä kalastusta että moottoriveneillä kulkua.
- Purjeveneliikenne Verkonperään ja täyttöalueelle on estynyt.
- Merivirrat eivät pääse Verkonperälle saakka. Merivirtojen kulkusuunnan muuttumisesta johtuen Verkonperän merialue ei puhdistu.

- Kalakanta ja kalojen kulkureitit ovat muuttuneet. Lohta, kuhaa ja siikaa ei enää saada pyydettyä Verkonperällä.
- Nuottakunnan nuotanveto on estynyt. Täyttöalue estää nuotan vedon.
- Täyttö on tehty luvatta eivätkä Naantalın ympäristöviranomaiset ole valvoneet mitä aineksia täyttöön on käytetty eikä mitä se on aiheuttanut ja aiheuttaa merialueelle.
- Teroksentien vakituisten asuntojen ja loma-asuntojen rauha on poissa runsaan tieliikenteen vuoksi ja saunarauha veneliikenteen vuoksi.
- Vuokra-alueen jätehuolto on jätetty hoitamatta. Alueella asioivat käyttävä Hämmärön kylän yhteistä jätehuoltoa, vaikka sen maksavat kyläiset.
- Täyttöalueen rakenteet rumentavat maisemaa ja ovat jopa käyttäjilleen vaarallisia.

Muistuttajat ovat vaatineet seuraavaa:

- Hakemus tulee hylätä.
- Maa- ym. ainesten tuominen merentäyttöalueelle tulee lopettaa välittömästi
- Täytetty meri- ja ranta-alue tulee ennallistaa alkuperäiseen tilaansa. Karttaliite osoittaa rantaviivan ennen merialueen täyttöä.
- Täyttöalueen maa-ainesta on puhdistettava mahdollisista ympäristömyrkyistä ja muista ongelm-aineista.
- Jo tapahtunut vesialueiden madaltuminen tulee palauttaa ruoppaus-toimin erityisesti Loukkeenkarin ja auto- ja venepaikkojen välisellä merialueella, sillä se palauttaisi meren (edes osittain) alkuperäiseen tilaansa ja mahdollistaisi veden vapaan virtaamisen, mikä täyttöjen seurauksena on ratkaisevasti vähentynyt.
- Vahingonkorvauksena muistuttajat ovat vaatineet hakijaa ja/tai alueen nykyistä vuokraajaa maksamaan Verkonperän vahinkoja kärsineiden kiinteistöjen edustalla olevan ranta-alueen alkuperäiseksi palauttavien ruoppaustointien hinnan.

Muistutuksen liitteenä olevassa kirjelmässä muistuttajat ovat lisäksi arvostelleet hakemuksen tietojen paikkansa pitävyyttä ja todenneet mm., että kyseessä on ainakin kolme erillistä täyttöaluetta, joista käytetään nimitystä laituri. Suurin täyttöalue on kooltaan yli hehtaarin. Lisäksi on kaksi pienempää täyttöaluetta. Täyttöalueet ulottuvat merelle noin 90 m alkuperäisestä merenrannasta laskien. Täyttöön on käytetty mm. nykyään myrkyllisiksi määriteltäviä puhelin- ja sähkötolppia. Täytetyn merialueen rakenteet, kuten laiturit ja venepaikat, rumentavat ympäristöä.

Laiturin kohdalla vesisyvyys on nykyään noin metri. Purjeveneillä ei ole enää mahdollista ajaa Verkonperän eikä edes täyttöalueen kohdalle.

Laiturialueen käyttö ei ole parantanut kylän vakituisten asukkaiden liikennöintiä. Luvaton merentäyttö parkki- ja vuokravenepaikkoineen on tuonut Teroksentielle varsinkin kesällä jatkuvan autoliikenteen.

Vesialueen madaltumisen vuoksi kalakanta on muuttunut ja omalla rannalla kalastaminen on käynyt mahdottomaksi vesikasvillisuuden runsastumisesta johtuen.

Vuokrattavalta täyttöalueelta puuttuvat toimivat saniteetti ja WC-tilat sekä järjestetty roskien ja jätteiden keräys.

Jos meren täyttäminen jatkuu muistuttajien rantatontit muuttuvat kuivan maan tonteiksi ja niiden arvot alenevat ainakin 100 000 euroa. Samalla rantojen eläimistön ja kasvillisuuden elinolosuhteet huononevat ja tuhoutuvat.

Muistutukseen on myös liitetty 3.13:n ja 3.14:n mielipide, jossa he ovat todenneet mm., että luonnon muovaamaa rantaviivaa on luvattomasti muutettu valtaamalla aluetta mereltä, täyttöalue huonontaa veden laatua ja samalla heikentää alueen kalakantaa sekä että suuri venesatama tuottaa merkittävää häiriötä ympäristölle ja aiheuttaa jäteongelmia.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on lausunut, että **3.1 ym.** ovat toistaneet muistutuksessa aiemmin esittämiään näkemyksiä ja kuvanneet olosuhteiden muutoksia, joiden aiheuttajana on esitetty yksinomaan hakijaa. Saariston vesialueiden laadun syyt ovat aivan toisenlaisia. Vahingonkorvaus- ja ennallistamisvaatimukset ovat siten täysin perusteettomia. Hakija on esittänyt hakemuksessa selvityksen em. väittämien osalta. Joidenkin väittämien osalta hakija on todennut seuraavaa:

- jätehuolto on järjestetty huoltomääräysten mukaisesti
- Teroksen yksityistien hoitokunta on järjestäytynyt ja perii tien käytöstä korvaukset. Teroksentien käyttömäärät ovat olleet vakiintuneita
- kuvaukset veneilijöiden käyttäytymisestä laiturirannassa eivät vastaa todellisuutta ja ovat negatiivisuudessaan tarkoitushakuisia

Viranomaislausuntojen jälkeen 3.1 on 6.5.2015 toimittanut kuvamateriaalia rannalla olevasta aiemmin huomaamattomasta lisähaitasta, WC-rakennelmasta. Kyse on ollut vuosia käyttämättä olleesta kopista, joka on ollut ns. puuceenä muualla, mutta ei ole ollut kyseisellä paikalla käytössä (lukuun ottamatta toukokuun alussa tehtyä havaintoa). Kopista ei ole valunut mitään mereen. Hakija ja vuokralainen ovat sopineet, että koppi poistetaan. Näin on jo tehty.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Turun Yliopistosäätiölle luvan venesataman ja laiturien pysyttämiseen omistamaansa kiinteistöön Länsitalo 529-499-8-26 kuuluvalla vesialueella hakemuksen ja 13.2.2015 päivätyn asemapiirroksen nro ARK-001 (1:500) mukaisesti Hammarössä Naantalın kaupungissa. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

1) Täyttöalue on noin 2 500 m². Laitureissa saa olla yhteensä enintään 80 venepaikkaa. Täyttöaluetta ja laitureita on käytettävä siten, että niiden käytöstä aiheutuu vesialueella mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä.

2) Alue on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

3) Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän päätöksen estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

4) Luvan saajan on huolehdittava venesataman ja sen rakenteiden pitämisestä asianmukaisessa kunnossa.

5) Luvan saajan on laadittava venesataman käyttöä koskevat säännöt ja nimettävä henkilö, joka vastaa näiden sääntöjen noudattamista koskevasta valvonnasta. Säännöt sekä vastuullisen henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava 30.10.2015 mennessä Naantalın kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja niiden on myös oltava nähtävillä venesatamassa.

6) Venesatama-aluetta on hoidettava asianmukaisesti ympäristön roskaantumisen ja pilaantumisen ehkäisemiseksi. Venesatama-alueen jätehuolto on järjestettävä siten, kuin merenkulun ympäristönsuojelulaisissa säädetään.

7) Luvan saajan on toimitettava 60 päivän kuluessa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen kalatalousviranomaiselle, Naantalın kaupungille sekä Naantalın kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle valmistumisilmoitus, johon on liitettävä venesatamarakenteiden lopullista sijaintia vesialueella osoittava karttapiirros ja mittoja osoittava piirustus.

Perustelut

Venesatamarakenteiden pysyttäminen on tarpeen veneiden säilytyksen ja veneliikenteen järjestämiseksi sekä venesataman palveluiden käyttöä varten. Venepaikkojen tarve alueella on suuri.

Hankkeesta saatavia hyötyjä ovat alueen tuottavuuden ja käyttökelpoisuuden parantuminen tarpeellisten venepaikkojen lisääntymisestä johtuen sekä vesiliikenteen keskittämisestä aiheutuvat myönteiset vaikutukset. Hanke edistää lisäksi rantojen yleistä järjestystä, kun veneiden säilytys keskittään venesatamaan.

Hankkeesta aiheutuvia edunmenetyksiä ovat lisääntyvä veneliikenne ja siitä johtuva melu ja muut sataman käytöstä aiheutuvat häiriöt sekä venesatamaa varten tarvittavan vesialueen käytön rajoittuminen. Ympäristölle venesataman käytöstä aiheutuvaa kuormitusta voidaan vähentää antamalla edellä olevat lupamääräykset jätehuollosta ja sataman käytöstä.

Hakija omistaa hanketta varten tarvittavat maa- ja vesialueet. Venesatama-alue on kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen. Hanke ei vaikeuta Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaan vuoteen 2015 sisältyvien tavoitteiden toteutumista.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Sovelletut säännökset Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 8, 10 ja 18 § sekä 11 luvun 21 §

Lausuntoihin ja muistutukseen vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa lausunnot huomioon luparatkaisusta ja lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla. Aluehallintovirasto viittaa muistutuksen osalta lupamääräyksiin ja luparatkaisun perusteluihin.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 3 220 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen vuosien 2014 ja 2015 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vesilain 3 luvun mukaisen vähintään 20 venepaikan laituria koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 3 220 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Turun Yliopistosäätiö

Jäljennös päätöksestä

Naantalin kaupunki

Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköpostitse)

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualue/ kalatalous (sähköpostitse)

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-8547-2015 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Naantalın kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Hannu Kokko

Merja Ahti

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Hannu Kokko. Asian on esitellyt ympäristölakimies Merja Ahti.

MA/sk

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **5.10.2015**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihde) 0295 016 000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallinto-viranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.